

CARDAN Technobility

WCAG 2.1 inspectie niveau AA

webforms.belastingdienst.nl/wtd/home

Opdrachtgever: Belastingdienst

Website: webforms.belastingdienst.nl/wtd/home

Rapportversie: 1.0

Tilburg, 23 maart 2022

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Onderzoeksgegevens.....	4
Algemene gegevens.....	4
Scope van het onderzoek.....	4
Steekproef.....	4
Inspectiemethode.....	4
Toegepaste norm.....	4
Gebruikte technieken.....	4
Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning.....	4
User agents.....	5
Afhankelijke technologie.....	5
Inspectie-instelling.....	5
Samenvatting.....	6
Beoordeling.....	7
Waarneembaar.....	7
Bedienbaar.....	8
Begrijpelijk.....	8
Robuust.....	9
Principe 1: Waarneembaar.....	10
Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven.....	10
Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media.....	12
Richtlijn 1.3: Aanpasbaar.....	14
Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar.....	17
Principe 2: Bedienbaar.....	22
Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk.....	22
Richtlijn 2.2: Genoeg tijd.....	24
Richtlijn 2.3: Toevallen.....	25
Richtlijn 2.4: Navigeerbaar.....	26
Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten.....	29
Principe 3: Begrijpelijk.....	31
Richtlijn 3.1: Leesbaar.....	31
Richtlijn 3.2: Voorspelbaar.....	32
Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer.....	33
Principe 4: Robuust.....	35
Richtlijn 4.1: Compatibel.....	35
Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek.....	38
Volledige steekproef.....	38

Inleiding

Op verzoek van Belastingdienst, aanbieder van de website webforms.belastingdienst.nl/wtd/home, is een handmatig onderzoek uitgevoerd waarin vastgesteld is in hoeverre de website voldoet aan WCAG 2.1, niveau AA. Het onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmerk drempelvrij.nl, het Nederlandse kwaliteitsmerk voor toegankelijke websites.

WCAG staat voor Web Content Accessibility Guidelines. Dit zijn de internationale richtlijnen voor toegankelijkheid van webcontent. De WCAG 2.1 zijn opgedeeld in vier principes, namelijk: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Elk principe bestaat uit een aantal richtlijnen. Elke richtlijn is vervolgens opgedeeld in één of meerdere meetbare succescriteria. Omdat WCAG 2.1 techniek-onafhankelijk is opgesteld, kan hiermee de toegankelijkheid van alle content op het web worden gemeten.

Toepassing van WCAG 2.1 is sinds 23 december 2018 verplicht volgens de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (EN 301 549). De Nederlandse richtlijnen voor digitale toegankelijkheid staan in het [Tijdelijk besluit digitale toegankelijkheid overheid](#) en volgen net als het Waarmerk drempelvrij.nl deze Europese richtlijn (EN 301 549). Een website die voldoet aan WCAG 2.1, voldoet daarmee dus zowel aan de Nederlandse als de Europese richtlijnen voor digitale toegankelijkheid.

Dit rapport beschrijft per succescriterium in hoeverre de website al dan niet voldoet.

Heeft u naar aanleiding van dit rapport inhoudelijke vragen, dan kunt u contact met ons opnemen om deze te bespreken. Onze voorkeur gaat uit naar contact via e-mail: technobility@cardan.com. Vermeldt u hierbij alstublieft de naam van uw organisatie (Belastingdienst) en de datum van het rapport (23 maart 2022).

Onderzoeksgegevens

Algemene gegevens

Opdrachtgever:	Belastingdienst
Onderzochte website:	webforms.belastingdienst.nl/wtd/home
Type onderzoek:	WCAG 2.1 inspectie niveau AA
Versie van rapport:	1.0
Datum rapport:	23 maart 2022
Inspectie-instelling:	Cardan Technobility
Inspecteur:	Teun Gielen
Senior Consultant:	Teun Gielen

Scope van het onderzoek

- Alleen het proces dat begint op pagina webforms.belastingdienst.nl/wtd/ (Op verzoek opdrachtgever)
- In dit onderzoek is primair getest op de situatie “Ik wil voor mijzelf een verzoek indienen” voor een gebruiker die al een login heeft. Indien een bepaald probleem alleen voorkomt als er andere antwoorden gegeven zijn op eerdere vragen staat dat apart vermeld bij die opmerking.

Tussen haakjes staat de reden waarom een gedeelte wel of niet is meegenomen. Dit is conform de regels voor het bepalen van de scope in de evaluatiemethode WCAG-EM of valt onder een van de [uitzonderingen van digitoegankelijk](#).

Steekproef

Aantal pagina's: 6 (zie bijlage 1 voor de URI's in de volledige steekproef)

Inspectiemethode

Dit onderzoek (inspectie) is uitgevoerd conform de evaluatiemethode WCAG-EM. Deze methode is aanbevolen volgens digitoegankelijk. Een overzicht van de gebruikte methode is te vinden op de pagina: <https://www.w3.org/WAI/test-evaluate/conformance/wcag-em/>.

Toegepaste norm

WCAG 2.1 (<https://www.w3.org/Translations/WCAG21-nl/>).

Gebruikte technieken

Bij het uitvoeren van dit onderzoek is er vanuit gegaan dat alle technieken van het W3C ondersteund worden en dus gebruikt mogen worden. Zie:

www.w3.org/TR/WCAG20-TECHS en www.w3.org/WAI/WCAG21/Techniques

Basisniveau van toegankelijkheidsondersteuning

Gangbare webbrowsers en hulpapparatuur.

User agents

Bij dit onderzoek zijn de volgende user agents gebruikt:

- Mozilla Firefox, versie 98 (primair)
- Google Chrome, versie 99
- Microsoft Edge, versie 99
- NVDA in combinatie met Mozilla Firefox

Afhankelijke technologie

- HTML
- CSS
- WAI-ARIA
- JavaScript
- DOM

Inspectie-instelling

Deze inspectie is uitgevoerd door Cardan Technobility.

Adres: TalentSquare 13, 5038 LX Tilburg

Telefoon: 088-5004070

E-mailadres: technobility@cardan.com

Website: www.technobility.nl

Samenvatting

Het onderzoek naar de toegankelijkheid van de website webforms.belastingdienst.nl/wtd/home is afgerond op 23 maart 2022. Dit onderzoek is uitgevoerd volgens de richtlijnen van het Waarmark drempelvrij.nl. De gebruikte norm is WCAG 2.1 niveau AA.

Uit het onderzoek is gebleken dat de website helaas nog niet volledig voldoet aan alle succescriteria. Op dit moment voldoet de website aan 41 van de 50 succescriteria.

Het contrast van de tekst en de weergave van de website bij inzoomen en het aanpassen van tekstafstanden voldoet allemaal. Wat dit betreft wordt dus al goed met toegankelijkheid rekening gehouden.

Er zijn echter ook nog toegankelijkheidsproblemen gevonden. Zo is er veel gebruik gemaakt van WAI-ARIA om er voor te zorgen dat hulpsoftware beter in staat is om de website te lezen, in de meeste gevallen is dit volgens de specificatie gedaan, maar niet overal, het gaat om enkele kleinere fouten. Ook heeft de het lichtblauwe kader van de toetsenbordfocus niet voldoende contrast om te voldoen, dit is een probleem voor gebruikers die de muis niet kunnen gebruiken in verband met een visuele beperking. Zij zijn door die beperking (soms) ook niet in staat om een focus met laag contrast waar te nemen. Verder viel het op dat niet alle onderdelen met het toetsenbord te activeren zijn, het gaat dan onder andere om de uitklapbare voorbeelden.

Zie de rapportage voor een volledig overzicht van de gevonden problemen. Bij een aantal van deze problemen is aangegeven hoe dit op te lossen is. Voor de meeste problemen zijn meerdere oplossingen mogelijk. De oplossing in de rapportage is daarom slechts een suggestie. Als een andere oplossing beter past, kan die eventueel ook gebruikt worden.

In dit rapport worden slechts voorbeelden gegeven van aangetroffen problemen; dit is echter geen compleet overzicht. Het onderzoek is indicatief voor de verschillende soorten problemen die gevonden zijn. Het kan dus zijn dat een soort probleem op meer plaatsen binnen de website voorkomt, maar dat maar enkele voorbeelden zijn genoemd.

Omdat het onderzoek uit een steekproef bestaat, kan het zijn dat een probleem niet gesignaleerd wordt. Uiteraard proberen we de steekproef zodanig te maken dat dit geminimaliseerd wordt, maar het kan nooit uitgesloten worden. Het kan dan wel bij een volgend onderzoek worden opgemerkt.

Wanneer verbeteringen worden doorgevoerd, moet u er rekening mee houden dat hierdoor nieuwe toegankelijkheidsproblemen kunnen ontstaan.

Beoordeling

Hieronder staat een overzicht van alle WCAG 2.1 succescriteria van niveau A en AA verdeeld over de 4 principes: Waarneembaar, Bedienbaar, Begrijpelijk en Robuust. Per succescriterium is een korte omschrijving gegeven, het niveau en of de pagina's uit de steekproef voldoen aan het succescriterium of niet. Als ze niet voldoen aan een succescriterium is in de volgende hoofdstukken een overzicht te vinden van de bevindingen die tot deze conclusie hebben geleid.

Waarneembaar

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
1.1.1	Niet-tekstuele content	A	Voldoet
1.2.1	Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.2	Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.3	Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)	A	Voldoet
1.2.4	Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)	AA	Voldoet
1.2.5	Audiodescriptie (vooraf opgenomen)	AA	Voldoet
1.3.1	Info en relaties	A	Voldoet niet
1.3.2	Betekenisvolle volgorde	A	Voldoet
1.3.3	Zintuiglijke eigenschappen	A	Voldoet
1.3.4	Weergavestand	AA	Voldoet
1.3.5	Identificeer het doel van de input	AA	Voldoet niet
1.4.1	Gebruik van kleur	A	Voldoet
1.4.2	Geluidbediening	A	Voldoet
1.4.3	Contrast	AA	Voldoet
1.4.4	Herschalen van tekst	AA	Voldoet
1.4.5	Afbeeldingen van tekst	AA	Voldoet
1.4.10	Reflow	AA	Voldoet
1.4.11	Contrast van niet-tekstuele content	AA	Voldoet niet
1.4.12	Tekstafstand	AA	Voldoet
1.4.13	Content bij hover of focus	AA	Voldoet

Bedienbaar

Criterion	Omschrijving	Niveau	Resultaat
2.1.1	Toetsenbord	A	Voldoet niet
2.1.2	Geen toetsenbordval	A	Voldoet
2.1.4	Enkel teken sneltoetsen	A	Voldoet
2.2.1	Timing aanpasbaar	A	Voldoet
2.2.2	Pauzeren, stoppen, verbergen	A	Voldoet
2.3.1	Drie flitsen of beneden drempelwaarde	A	Voldoet
2.4.1	Blokken omzeilen	A	Voldoet niet
2.4.2	Paginatitel	A	Voldoet
2.4.3	Focus volgorde	A	Voldoet
2.4.4	Linkdoel (in context)	A	Voldoet
2.4.5	Meerdere manieren	AA	Voldoet
2.4.6	Koppen en labels	AA	Voldoet
2.4.7	Focus zichtbaar	AA	Voldoet niet
2.5.1	Aanwijzergebaren	A	Voldoet
2.5.2	Aanwijzerannulering	A	Voldoet
2.5.3	Label in naam	A	Voldoet niet
2.5.4	Bewegingsactivering	A	Voldoet

Begrijpelijk

Criterion	Omschrijving	Niveau	Resultaat
3.1.1	Taal van de pagina	A	Voldoet
3.1.2	Taal van onderdelen	AA	Voldoet
3.2.1	Bij focus	A	Voldoet
3.2.2	Bij input	A	Voldoet
3.2.3	Consistente navigatie	AA	Voldoet
3.2.4	Consistente identificatie	AA	Voldoet
3.3.1	Fout identificatie	A	Voldoet
3.3.2	Labels of instructies	A	Voldoet
3.3.3	Foutsuggestie	AA	Voldoet
3.3.4	Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)	AA	Voldoet

Robuust

criterium	Omschrijving	Niveau	Resultaat
4.1.1	Parsen	A	Voldoet
4.1.2	Naam, rol, waarde	A	Voldoet niet
4.1.3	Statusberichten	AA	Voldoet niet

Onderzoeksscores

	Niveau A	Niveau AA	Totaal
Waarneembaar	8 / 9	9 / 11	17 / 20
Bedienbaar	11 / 14	2 / 3	13 / 17
Begrijpbaar	5 / 5	5 / 5	10 / 10
Robuust	1 / 2	0 / 1	1 / 3
Totaal	25 / 30	16 / 20	41 / 50

Principe 1: Waarneembaar

Informatie en componenten van de gebruikersinterface moeten toonbaar zijn aan gebruikers op voor hen waarneembare wijze.

Richtlijn 1.1: Tekstalternatieven

Lever tekstalternatieven voor alle niet-tekstuele content, zodat die veranderd kan worden in andere vormen die mensen nodig hebben, zoals grote letters, braille, spraak, symbolen of eenvoudiger taal.

niveau A

Succescriterium 1.1.1: Niet-tekstuele content

Alle niet-tekstuele content die aan de gebruiker wordt gepresenteerd, heeft een tekstalternatief dat een gelijkwaardig doel dient.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

Op pagina <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/home> staat bovenaan het logo van de belastingdienst in een section-element als achtergrondafbeelding. Door van dit element een afbeelding te maken met WAI-ARIA en een title-attribuut te gebruiken heeft dit logo een tekstalternatief. Het alt-attribuut werkt niet in dit geval. Het advies is om van de alt een aria-label te maken, op die manier is het voor (gebruikers van) hulpsoftware duidelijker dat het hier gaat om een afbeelding met tekstalternatief "Logo Belastingdienst". De tekst in een title-attribuut wordt niet altijd (goed) gepresenteerd. Dat is afhankelijk van de versie en instellingen van de hulpsoftware. Een aria-label op een element met een role="img" werkt beter en een alt-attribuut op een element met role="img" werkt niet. Deze situatie komt op alle pagina's voor.

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf)) staan meerdere vraagteken knoppen met tekstalternatieven als "Help knop voor Jaar van dividenduitkering, Voor meer informatie selecteer de knop". Het advies is om de tekst in dit aria-label te vereenvoudigen of om in ieder geval een spatie toe te voegen. Een aria-label als "Help" of "Meer informatie" zou hier al voldoende zijn en teksten als "Meer informatie over Jaar van dividenduitkering" of "Hulp bij Jaar van dividenduitkering" zouden beter zijn. Een kort aria-label is beter dan een lang label. Het feit dat het een knop is en het gebruik van aria-expanded geeft gebruikers van hulpsoftware al veel informatie. Deze situatie komt op deze pagina vijf keer voor en komt ook voor op andere pagina's zoals [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)) en [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:persoon\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:persoon)).

Het missen van een spatie in een aria-label komt meer voor, bijvoorbeeld ook bij de naam van de knop om een toegevoegd bedrag op [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)) te wissen ("VerwijderTEST") en in het aria-label "Selecteer een Uitkerende maatschappij" bovenaan deze pagina. Enkele van deze situaties zijn onder

succescriterium 2.5.3: Label in naam afgekeurd. Het advies is om dit overal op te lossen ook al veroorzaakt dit niet overal een probleem voor toegankelijkheid.

Richtlijn 1.2: Op tijd gebaseerde media

Lever alternatieven voor op tijd gebaseerde media.

niveau A

Succescriterium 1.2.1: Louter-geluid en louter-videobeeld (vooraf opgenomen)

Voor media met vooraf opgenomen louter-geluid en vooraf opgenomen louter-videobeeld is het volgende waar, behalve als de audio of video een media-alternatief voor tekst is en duidelijk als zodanig is gelabeld:

- Vooraf opgenomen louter-geluid: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-geluid content.
- Vooraf opgenomen louter-videobeeld: Er wordt een alternatief geleverd voor op tijd gebaseerde media of een geluidsspoor dat equivalente informatie geeft voor vooraf opgenomen louter-videobeeld content.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.2: Ondertiteling voor doven en slechthorenden (vooraf opgenomen)

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle vooraf opgenomen audiocontent in gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 1.2.3: Audiodescriptie of media-alternatief (vooraf opgenomen)

Er wordt een alternatief voor op tijd gebaseerde media of audiodescriptie van de vooraf opgenomen videocontent geleverd voor gesynchroniseerde media, behalve als het mediabestand een media-alternatief is voor tekst en duidelijk als zodanig is gelabeld.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.4: Ondertitels voor doven en slechthorenden (live)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 1.2.5: Audiodescriptie (vooraf opgenomen)**

Er worden ondertitels voor doven en slechthorenden geleverd voor alle live audiocontent in gesynchroniseerde media.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 1.3: Aanpasbaar

Creëer content die op verschillende manieren gepresenteerd kan worden (bijvoorbeeld eenvoudiger lay-out) zonder verlies van informatie of structuur.

niveau A

Succescriterium 1.3.1: Info en relaties

Informatie, structuur, en relaties overgebracht door presentatie kunnen door software bepaald worden of zijn beschikbaar in tekst.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/home> is de vetgedrukte tekst "Hebt u dividendbelasting ... Nederlandse dividendbelasting terugvragen." onder de blauwe kop met WAI-ARIA onterecht opgemaakt als kop van niveau 3. Dit moet gewone tekst zijn, het advies is om de role op dit p-element te verwijderen. Het probleem is nu ook dat er twee koppen van gelijk niveau elkaar direct opvolgen en dat is niet toegestaan.

Op pagina's zoals [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij)) staat een navigatie met het label "teruggaaf dividendbelasting indienen progressie". Door de rol van dit ul-element aan te passen klopt de nesting van de onderliggende li-elementen niet meer. Die zijn nu niet langer ingesloten in een ul-element doordat de rol van dat element voor hulpsoftware is aangepast naar een nav-element met role="navigation". Om dit op de juiste manier te doen zou de role en het aria-label toegepast moeten worden op het bovenliggende div-element of nog beter zou zijn om dat div-element te vervangen door een nav-element. Op die manier is de hele WAI-ARIA code niet nodig. Op dit moment staat hier een niet goed opgemaakte lijst omdat de li-elementen niet in een ul of ol-element staan. Dit type probleem komt voor op alle vervolppagina's.

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)) staat de groep "Uitkerende maatschappij". In die groepering van formulieronderdelen staat de vraag "Staan de aandelen in beheer bij een depotbank?". Die vraag is niet gekoppeld aan de onderstaande twee keuzerondjes. Een oplossing is om het attribuut aria-labelledby="group_radiobutton_1" te gebruiken op het div-element met role="radiogroup" om de zichtbare tekst te koppelen aan de groep keuzerondjes. Andere oplossingen zijn mogelijk. Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)) staat een tabel met de naam "Totaal ingehouden dividendbelasting". In die WAI-ARIA tabel staat in één cel een kop zonder content. Het is toegestaan om een tekstkop te gebruiken in een tabel, maar die kop heeft geen relaties buiten de cel. Het gebruik van een tabelkop zoals een th-element of in WAI-ARIA kunnen daarvoor de rollen rowheader en columnheader gebruikt worden. De kop "Totaal ingehouden dividendbelasting" heeft nu alleen een relatie met de rest van de content in die cel en die is er niet. De rest van de tabel vanaf de kolomkop "Naam uitkerende maatschappij" is wel goed opgemaakt. Het is een optie om de kop "Totaal ingehouden dividendbelasting" in

een div binnen de tabel te zetten. De koppeling met aria-labelledby zorgt er al voor dat het duidelijk is dat dit de naam van de tabel is, het is overbodig om deze relatie nog een keer aan te geven. Zie <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/#table> en het voorbeeld op <https://www.w3.org/TR/wai-aria-practices-1.2/examples/table/table.html> voor meer informatie over het opmaken van WAI-ARIA tabellen. Het ook een probleem dat het eerste element met role="rowgroup" geen element met role="row" bevat. Zie <https://www.w3.org/TR/wai-aria-1.2/#rowgroup>. De role="heading" en de role="rowgroup" op het bovenliggende element veroorzaken de problemen en moeten aangepast worden om de relaties met WAI-ARIA op zo'n manier in te delen dat hulpsoftware hier op een goede manier mee om kan gaan.

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:overzicht\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:overzicht)) staat de vetgedrukte tekst "Vermogen in Nederland op 1 januari 2022". Die tekst heeft visueel een relatie met de onderstaande content. Die relatie is nu niet beschikbaar voor hulpsoftware. Het gebruik van een kop zou dit probleem op kunnen lossen, maar andere oplossingen zoals role="group" zijn ook mogelijk. Dit geldt ook voor de vetgedrukte tekst "Motivatie terugvragen dividendbelasting".

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

Op pagina's [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf)) en [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)) staan invoervelden met een euroteken. Het gaat hier om tekst die niet aan het betreffende invoerveld gekoppeld is. Doordat op een Nederlandse pagina van de belastingdienst aangenomen mag worden dat bedragen in Euro's ingevuld moeten worden wordt dit niet afgekeurd. In het eindoverzicht op [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:overzicht\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:overzicht)) staat wordt dit ook duidelijk. Het is een optie de aria-labels voor bedragen aan te passen zodat deze informatie wel al meteen duidelijk is. Het invoerveld "Totale waarde bruto dividenduitkering" zou bijvoorbeeld het aria-label "Totale waarde bruto dividenduitkering (in euro)" kunnen krijgen. Het doen van een aanpassing wordt wel geadviseerd vanwege het onderwerp van dit formulier.

niveau A

Succescriterium 1.3.2: Betekenisvolle volgorde

Als de volgorde waarin content wordt gepresenteerd van invloed is op zijn betekenis, kan een betekenisvolle leesvolgorde door software bepaald worden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 1.3.3: Zintuiglijke eigenschappen

Instructies die geleverd worden om content te begrijpen en te bedienen zijn niet alleen afhankelijk van zintuiglijke eigenschappen van componenten zoals vorm, omvang, visuele locatie, oriëntatie of geluid.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.3.4: Weergavestand**

De content beperkt de weergave en bediening niet tot een enkele presentatie-oriëntatie, zoals staand of liggend, tenzij een specifieke presentatie-oriëntatie essentieel is.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.3.5: Identificeer het doel van de input**

Het doel van elk invoerveld waarmee informatie van de gebruiker wordt verzameld, kan door software bepaald worden wanneer:

- Het invoerveld een doel dient dat is geïdentificeerd in de paragraaf Inputdoelen voor Componenten van de Gebruikersinterface; en
- De content wordt geïmplementeerd met behulp van technologieën die ondersteuning bieden bij het identificeren van de verwachte betekenis van formulier-invoergegevens.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:persoon\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:persoon)) is de situatie afhankelijk van de eerder gekozen antwoorden. Het gaat hierbij om het gekozen antwoord op de eerste van de vijf vragen bij de stap "Is dit voor mij?". In twee gevallen is het doel van invoervelden onder de kop "Gegevens gerechtigde" het verzamelen van gegevens van de huidige gebruiker. In het eerste geval "Ik wil voor mijzelf een verzoek indienen" gaat het sowieso om het invoerveld "Naam". Het gebruik van `autocomplete="name"` is daar noodzakelijk om te voldoen. In het geval dat er op deze pagina bij de vraag "Heeft de uiteindelijk gerechtigde een Nederlands identificatienummer?" "Nee" wordt gekozen moet er een `autocomplete` gebruikt worden op drie invoervelden. In dit geval zijn dat de velden "Naam" (name), "Postcode" (postal-code) en "Plaats" (address-level2). Voor de overige velden is geen passende `autocomplete` beschikbaar of noodzakelijk, die velden voldoen.

In de situatie "Ik wil voor mijn organisatie een verzoek indienen" geldt dit probleem alleen voor het invoerveld "Naam".

In de situaties "Ik wil als gemachtigde voor een natuurlijk persoon een verzoek indienen" en "Ik wil als gemachtigde voor een organisatie een verzoek indienen" wordt afhankelijk van de gegeven antwoorden gevraagd om het correspondentieadres en daarvoor bestaan geen perfect passende `autocomplete` waarden.

Richtlijn 1.4: Onderscheidbaar

Maak het voor gebruikers gemakkelijker om content te horen en te zien, waaronder scheiding van voorgrond en achtergrond.

niveau A

Succescriterium 1.4.1: Gebruik van kleur

Kleur wordt niet als het enige visuele middel gebruikt om informatie over te brengen, een actie aan te geven, tot een reactie op te roepen of een visueel element te onderscheiden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 1.4.2: Geluidbediening

Als een geluidswaarschuwing op een webpagina automatisch meer dan 3 seconden speelt, is er of een mechanisme beschikbaar om de geluidswaarschuwing te pauzeren of te stoppen, of er is een mechanisme beschikbaar om het geluidsvolume onafhankelijk van het overall systeemvolume te regelen.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA

Succescriterium 1.4.3: Contrast

De visuele weergave van tekst en afbeeldingen van tekst heeft een contrastverhouding van ten minste 4,5:1, behalve in de volgende gevallen:

- **Grote tekst:** Grote tekst en afbeeldingen van grote tekst hebben een contrastverhouding van ten minste 3:1;
- **Incidenteel:** Tekst of afbeeldingen van tekst die deel zijn van een inactieve component van de gebruikersinterface, die puur decoratief zijn, die voor niemand zichtbaar zijn, of die onderdeel zijn van een afbeelding die significant andere visuele content bevat, hebben geen contrasteis.
- **Logotypes:** Tekst die onderdeel is van een logo of merknaam heeft geen contrasteis.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/home> staat de grote witte tekst "Teruggaaf

dividendbelasting aan ... Nederland gevestigd zijn” op een afbeelding met vlaggen. Ondanks dat de positie van deze tekst op een afbeelding afhankelijk is van de grootte van de viewport is er geen probleem. Het schaduweffect op de tekst is zo sterk deze ook bij een lichte achtergrond er voor zorgt dat de tekst voldoende contrast heeft. Alle letters hebben aan de onder en rechterzijde een contrast van 3,0:1 of meer. Dit is dus een goede oplossing voor het dynamisch plaatsen van een witte tekst op deze afbeelding met vlaggen.

niveau AA

Succescriterium 1.4.4: Herschalen van tekst

Behalve voor ondertitels voor doven en slechthorenden en afbeeldingen van tekst, kan tekst zonder hulptechnologie tot 200 procent schalen zonder verlies van content of functionaliteit.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 1.4.5: Afbeeldingen van tekst

Als de gebruikte technologieën de visuele weergave tot stand kunnen brengen, gebruik dan liever tekst in plaats van afbeeldingen van tekst om informatie over te brengen, behalve in de volgende gevallen:

- **Aanpasbaar:** De afbeelding van tekst kan visueel worden aangepast aan de eisen van de gebruiker;
- **Essentieel:** Een specifieke weergave van tekst is essentieel voor de informatie die wordt overgebracht. Logotypes (tekst die onderdeel is van een logo of merknaam) worden als essentieel beschouwd.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 1.4.10: Reflow

Content kan zonder verlies van informatie of functionaliteit en zonder te moeten scrollen in twee dimensies, worden weergegeven voor:

- Verticaal scrollbare content met een breedte gelijkwaardig aan 320 CSS-pixels;
- Horizontaal scrollbare content met een hoogte gelijkwaardig aan 256 CSS-pixels;

Met uitzondering van delen van de content die voor het gebruik of de betekenis een tweedimensionale lay-out vereisen.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 1.4.11: Contrast van niet-tekstuele content**

De visuele weergave van het volgende heeft een contrastverhouding van ten minste 3:1 ten opzichte van aangrenzende kleuren:

- **Componenten van de gebruikersinterface:** Visuele informatie die vereist is om componenten van de gebruikersinterface en statussen te identificeren, met uitzondering van inactieve componenten of componenten waarvan de weergave van de component wordt bepaald door de user agent en niet wordt aangepast door de auteur;
- **Grafische objecten:** Delen van afbeeldingen die vereist zijn om de content te begrijpen, behalve wanneer een specifieke weergave van afbeeldingen essentieel is voor de informatie die wordt overgebracht.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/home> staan twee interactieve elementen die toetsenbordfocus kunnen krijgen. Deze indicator is aangepast en heeft de vorm van een lichtblauw kader. Op de link "Home" is dat kader aan drie zijden zichtbaar. Naast de link is deze zichtbaar met een contrast van 1,2:1 en boven de link is het kader zichtbaar met een contrast van 2,1:1. Geen van deze drie zichtbare lijnen heeft een contrast van 3,0:1 of meer. Deze focus is daar nu dus onvoldoende zichtbaar door een gebrek aan contrast. Op de WAI-ARIA knop "Start" gaat het om een kader dat een contrast heeft van 1,8:1 met de lichtblauwe achtergrond van die link. Dit type probleem komt meer voor. Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij)) gaat het bijvoorbeeld ook om de links "Is dit voor mij?" tot en met "Overzicht" en ook om de WAI-ARIA knoppen "Vorige" en "Volgende" die hebben allemaal een contrast van 2,1:1. Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf)) gaat het om een aantal unieke situaties waaronder de focus op de vraagteken knoppen 2,1:1 en om de focus op de keuzelijst "Jaar van dividenduitkering" Het contrast daar is 2,1:1 voor waar de focus op de witte achtergrond staat en 1,3:1 waar de focus over het grijze kader van de keuzelijst heen valt. Het hoogst gemeten contrast van de lichtblauwe focus is 2,1:1 waar dit voor alle gevallen minimaal 3,0:1 moet zijn.

Deze eis voor de zichtbaarheid van de toetsenbordfocus geldt alleen alleen als de kleur/contrast weergave van de focus is aangepast met CSS.

niveau AA**Succescriterium 1.4.12: Tekstafstand**

Bij content die wordt geïmplementeerd met opmaaktalen die de volgende stijleigenschappen voor tekst ondersteunen, is er geen sprake van verlies van content of functionaliteit door het instellen van alle volgende, en door het niet wijzigen van andere stijleigenschappen:

- Regelhoogte (regelafstand) naar ten minste 1,5 keer de lettergrootte;
- Afstand tussen alinea's naar ten minste 2 keer de lettergrootte;
- Letterafstand (spatiëren van letters) naar ten minste 0,12 keer de lettergrootte;
- Spatiëren van woorden naar ten minste 0,16 keer de lettergrootte.

Uitzondering: Menselijke talen en scripts die geen gebruik maken van een of meer van deze eigenschappen voor tekststijl in schriftelijke tekst, kunnen voldoen aan de eisen door alleen gebruik te maken van de eigenschappen die bestaan voor de betreffende combinatie van taal en script.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

Op pagina <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/home> zorgt het vergroten van de bovenstaande afstanden er voor dat grote witte kop niet meer op drie regels past. Die kop "Teruggaaf dividendbelasting aan ... Nederland gevestigd zijn" valt daardoor gedeeltelijk onder de blauwe kop "Teruggaaf dividendbelasting aan ... Nederland gevestigd zijn". Doordat deze twee teksten identiek zijn en de blauwe versie nog enigszins leesbaar is wordt deze fout niet afgekeurd. Er is een alternatief voor de witte tekst. Een deel van de witte kop valt ook achter het lichtblauwe blok "Registratie en verzoek indienen". Op de overige pagina's zijn geen problemen aangetroffen, daar gaat het aanpassen van de afstanden tussen letters, woorden en regels wel overal goed.

niveau AA**Succescriterium 1.4.13: Content bij hover of focus**

Wanneer aanvullende content zichtbaar wordt en daarna weer verborgen, door het gebruik van hover met de aanwijzer of focus met het toetsenbord, gelden de volgende zaken:

- **Sluiten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de aanvullende content kan worden gesloten zonder de aanwijzer hover of de toetsenbordfocus te verplaatsen, tenzij de aanvullende content een invoerfout communiceert of andere content niet verbergt of vervangt;
- **Aanwijsbaar:** Wanneer een aanwijzer hover aanvullende content kan activeren, dan kan de aanwijzer over de aanvullende content worden bewogen zonder dat deze verdwijnt;
- **Aanhouden:** De aanvullende content blijft zichtbaar totdat de oorzaak voor de hover of focus is verwijderd, de gebruiker de content sluit of de informatie niet langer geldig is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 2: Bedienbaar

Componenten van de gebruikersinterface en navigatie moeten bedienbaar zijn.

Richtlijn 2.1: Toetsenbordtoegankelijk

Maak alle functionaliteit beschikbaar vanaf een toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.1.1: Toetsenbord

Alle functionaliteit van de content is bedienbaar via een toetsenbordinterface zonder dat afzonderlijke toetsaanslagen aan tijd gebonden zijn, behalve als de onderliggende functie een invoer vereist die afhangt van het pad dat de gebruiker aflegt en niet alleen van de eindpunten.

Opmerking 1: deze uitzondering is gerelateerd aan de onderliggende functie, niet aan de invoertechniek. Als we bijvoorbeeld met de hand geschreven tekst invoeren, vereist de invoertechniek (met de hand geschreven tekst) padafhankelijke invoer, maar de onderliggende functie (tekstinvoer) vereist dat niet.

Opmerking 2: dit succescriterium verbiedt geen muisinvoer of andere invoermethoden naast de toetsenbordinvoer en wil dit ook niet ontmoedigen.

Resultaat

 Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij)) staan onder de vijf verschillende vragen uitklapbare voorbeelden. Het is voor toetsenbord gebruikers niet mogelijk om deze voorbeeld open te klappen. De WAI-ARIA knoppen kunnen geen toetsenbordfocus ontvangen. Voor dit soort uitklapbare content bestaan de html elementen details en summary, maar het toevoegen van een tabindex="0" en de noodzakelijke scripting om deze knoppen ook met het toetsenbord bedienbaar te maken is ook een optie.

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf)) is het niet mogelijk om de vraagteken knoppen open te klappen met het toetsenbord. Dit geldt ook voor diezelfde knoppen op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)). Op die pagina is het ook niet mogelijk om de WAI-ARIA knop "Anders..." met het toetsenbord te activeren. Dit probleem geldt ook voor de knop om een toegevoegd bedrag te verwijderen.

Het volgende is niet fout onder dit succescriterium, maar moet wel verbeterd worden:

Op pagina's zoals [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij)) is het niet mogelijk om de keuzerondjes te activeren als zij een zichtbare toetsenbordfocus hebben. Deze onderdelen zijn wel te activeren door dan eerst op tab-toets en dan op de spatiebalk te drukken. Het met het toetsenbord te bedienen interactieve element heeft geen zichtbare toetsenbordfocus en die zijn daarom ook afgekeurd bij succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar. Dit geldt voor alle keuzerondjes op alle pagina's van <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/>

[formulier/\(content:teruggaaf\)](#) tot en met [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:persoon\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:persoon)).

Een tip is om alle WAI-ARIA knoppen ook met de spatiebalk bedienbaar te maken, gebruikers van hulpsoftware krijgen meegedeeld dat dit knoppen zijn en verwachten dat activatie met spatie werkt en dat is niet standaard zo voor een link die met WAI-ARIA is omgebouwd tot knop.

niveau A

Succescriterium 2.1.2: Geen toetsenbordval

Als de toetsenbordfocus met de toetsenbordinterface verplaatst kan worden naar een component van de pagina, dan kan de focus ook met alleen de toetsenbordinterface weer van dat component weg worden bewogen, en, als er meer nodig is dan de standaard pijl- of tabtoetsen of andere standaard methoden om de focus te verplaatsen, dan wordt de gebruiker geïnformeerd over de manier waarop de focus kan worden verplaatst.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.1.4: Enkel teken sneltoetsen

Wanneer een sneltoets in content wordt geïmplementeerd door alleen letters (inclusief hoofdletters en kleine letters), leestekens, cijfers of symbolen te gebruiken, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Uitzetten:** Er is een mechanisme beschikbaar waarmee de sneltoets kan worden uitgezet;
- **Opnieuw toewijzen:** Er is een mechanisme beschikbaar om de sneltoets opnieuw toe te wijzen aan één of meerdere niet-afdrukbare tekens (bijv. Ctrl, Alt, enz.);
- **Alleen actief bij focus:** De sneltoets voor een component van de gebruikersinterface is alleen actief wanneer de betreffende component de focus heeft.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.2: Genoeg tijd

Geef gebruikers genoeg tijd om content te lezen en te gebruiken.

niveau A

Succescriterium 2.2.1: Timing aanpasbaar

Voor elke tijdslimiet die door de content wordt ingesteld geldt ten minste een van de volgende zaken: uitzetten, aanpassen, verlengen, realtime uitzondering, essentiële uitzondering of 20 uur uitzondering.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.2.2: Pauzeren, stoppen, verbergen

Voor alle bewegende, knipperende, scrollende of automatisch actualiserende informatie gelden alle volgende zaken:

- **Bewegen, knipperen, scrollen:** Voor bewegende, knipperende of scrollende informatie die (1) automatisch start, (2) langer dan vijf seconden duurt, en (3) parallel met andere content wordt getoond, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen, tenzij de beweging, knipperring of scrolling, onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is en
- **Automatisch actualiserend:** Voor elke soort automatisch actualiserende informatie die (1) automatisch start en (2) parallel met andere content wordt gepresenteerd, is er een mechanisme voor de gebruiker om dit te pauzeren, te stoppen of te verbergen of de frequentie van de actualisering in te stellen tenzij de automatische actualisering onderdeel is van een activiteit waar ze essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 2.3: Toevallen

Ontwerp content niet op een manier waarvan bekend is dat die toevallen veroorzaakt.

niveau A

Succescriterium 2.3.1: Drie flitsen of beneden drempelwaarde

Webpagina's bevatten niets wat meer dan drie keer flitst in enige periode van één seconde of de flits is beneden de algemene flits- en rodeflitsdrempelwaarden.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 2.4: Navigeerbaar

Lever manieren om gebruikers te helpen navigeren, content te vinden en te bepalen waar ze zijn.

niveau A

Succescriterium 2.4.1: Blokken omzeilen

Er is een mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Er is geen mechanisme beschikbaar om blokken content die op meerdere webpagina's worden herhaald te omzeilen. In de meeste gevallen wordt hiervoor een skiplink gebruikt. Die link staat aan het begin van de focus volgorde, hoeft alleen zichtbaar te zijn als deze focus heeft en bij activatie wordt de toetsenbordfocus dan naar het begin van de unieke content van de betreffende pagina verplaatst. Een gebruiker is daardoor in staat om de links "Home" tot en met "Overzicht" te omzeilen. Dit geldt voor de pagina's

[https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij)) tot en met [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:overzicht\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:overzicht)).

Doordat de pagina <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/home>, maar één herhalend focusbaar element bevat is die uitgezonderd van dit succescriterium, alleen de link "Home" komt op meer dan één pagina voor.

niveau A

Succescriterium 2.4.2: Paginatitel

Webpagina's hebben titels die het onderwerp of doel beschrijven.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.4.3: Focus volgorde

Als een webpagina sequentieel genavigeerd kan worden en de navigatiesequenties hebben invloed op de betekenis of het gebruik, dan krijgen focusbare componenten de focus in de juiste volgorde waardoor betekenis en bedienbaarheid behouden blijft.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A**Succescriterium 2.4.4: Linkdoel (in context)**

Het doel van elke link kan bepaald worden uit enkel de linktekst of uit de linktekst samen met zijn door software bepaalde linkcontext, behalve daar waar het doel van de link een dubbelzinnige betekenis zou kunnen hebben voor gebruikers in het algemeen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 2.4.5: Meerdere manieren**

Er is meer dan één manier beschikbaar om een webpagina binnen een verzameling webpagina's te vinden, behalve wanneer de webpagina het resultaat is van, of een stap in, een proces.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau AA**Succescriterium 2.4.6: Koppen en labels**

Koppen en labels beschrijven het onderwerp of doel.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 2.4.7: Focus zichtbaar**

Elke gebruikersinterface die met een toetsenbord te bedienen is, heeft een bedieningswijze waarbij de indicator van de toetsenbordfocus zichtbaar is.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op meerdere pagina's zoals [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij)) zijn keuzerondjes gebruikt. Deze keuzerondjes zijn niet te activeren als de toetsenbordfocus zicht op dat onderdeel staat. Deze zijn alleen te activeren op het element erna dat geen zichtbare toetsenbordfocus heeft. Om de optie "Ik wil voor mijzelf een verzoek indienen" te activeren moet een gebruiker eerst de focus zichtbaar op die optie zetten en dan

eerst op de tabtoets drukken. De focus is dan onzichtbaar. Door dan op de spatiebalk te drukken wordt de optie die zojuist toetsenbordfocus had geactiveerd. Dit type probleem staat ook vermeld bij succescriterium 2.1.1: Toetsenbord. Er zijn verschillende oplossingen mogelijk een hiervan is om ervoor te zorgen dat het label met keuzerondje een focuskader heeft als de toetsenbordfocus op het visueel verborgen input-element staat. De `tabindex="0"` op het label kan dan ook weg. Andere oplossingen zijn mogelijk maar hierbij moet goed rekening gehouden worden met andere succescriteria zoals 4.1.2: Naam, rol, waarde en zoals eerder genoemde 2.1.1: Toetsenbord. Zieme toetsenbord gebruikers en gebruikers die afhankelijk zijn van hulpsoftware moeten de keuzerondjes ook kunnen gebruiken.

Richtlijn 2.5: Input Modaliteiten

Maak het eenvoudiger voor gebruikers om de functionaliteit te bedienen met andere vormen van invoer dan alleen het toetsenbord.

niveau A

Succescriterium 2.5.1: Aanwijzergebaren

Alle functionaliteit waarmee bij de bediening gebruik wordt gemaakt van meerpunts- of padgebaseerde gebaren, kan worden bediend met een enkele aanwijzer zonder een padgebaseerd gebaar, tenzij een meerpunts- of padgebaseerd gebaar essentieel is.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

niveau A

Succescriterium 2.5.2: Aanwijzerannulering

Voor functionaliteit die kan worden bediend met een enkele aanwijzer, geldt ten minste één van de volgende zaken:

- **Geen down-event:** Het down-event van de aanwijzer wordt niet gebruikt om enig onderdeel van de functie uit te voeren;
- **Afbreken of ongedaan maken:** De functie wordt voltooid door het up-event en er is een mechanisme beschikbaar om de functie af te breken voordat deze wordt voltooid of om de functie ongedaan te maken als deze is voltooid;
- **Up reversal:** Met het up-event wordt elk resultaat van het voorgaande down-event ongedaan gemaakt;
- **Essentieel:** Het voltooien van de functie met het down-event is essentieel.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 2.5.3: Label in naam

Bij componenten van de gebruikersinterface met labels die tekst of afbeeldingen van tekst bevatten, bevat de naam de tekst die visueel wordt weergegeven.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op meerder pagina's zijn keuzelijsten gebruikt. Om deze select-elementen een naam te geven is

het aria-label attriboot gebruikt. Het probleem met is dat de waarde van dat attriboot overal net niet klopt. Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf)) staat bijvoorbeeld een invoerveld met daarboven de tekst “Jaar van dividenduitkering”. Die tekst moet terugkomen in de naam van de keuzelijst. Doordat daar het aria-label “Selecteer eenJaar van dividenduitkering” is gebruikt voldoet deze niet. Het advies is om de tekst “Selecteer een” te verwijderen. Die tekst is sowieso overbodig, doordat dit label op een select-element staat is het voor gebruikers van hulpsoftware al helemaal duidelijk dat er een optie geselecteerd moet worden. Dit type probleem komt meer voor. Het geldt ook voor “Selecteer eenUitkerende maatschappij” op [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)) en voor “Selecteer eenLand” op [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:persoon\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:persoon)). Om dat laatste voorbeeld te zien moeten er een aantal specifieke keuzes gemaakt worden (Bij vraag 1 “Ik wil voor mijzelf een verzoek indienen” en bij vraag 5 “Nee” en op de “Persoon” pagina bij de vraag “Heeft de uiteindelijk gerechtigde een Nederlands identificatienummer?” ook “Nee”). Verdere voorbeelden van deze typefout worden niet gegeven, dit komt voor op alle select-elementen.

niveau A

Succescriterium 2.5.4: Bewegingsactivering

Functionaliteit die kan worden bediend door de beweging van een apparaat of beweging van een gebruiker, kan ook worden bediend met componenten van de gebruikersinterface. De reactie op de beweging kan worden uitgeschakeld om onbedoelde activering te voorkomen, behalve wanneer:

- **Ondersteunde interface:** De beweging wordt gebruikt om de functionaliteit te bedienen via een door toegankelijkheid ondersteunde interface;
- **Essentieel:** De beweging is essentieel voor de functie en wanneer de reactie op de beweging wordt uitgeschakeld, wordt de activiteit ongeldig gemaakt.

Resultaat

Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Principe 3: Begrijpelijk

Informatie en de bediening van de gebruikersinterface moeten begrijpelijk zijn.

Richtlijn 3.1: Leesbaar

Maak tekstcontent leesbaar en begrijpelijk.

niveau A

Succescriterium 3.1.1: Taal van de pagina

De standaard menselijke taal van elke webpagina kan door software bepaald worden.

Resultaat

 Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.1.2: Taal van onderdelen

De menselijke taal van elke passage of zin in de content kan door software bepaald worden, behalve waar het gaat om eigennamen, technische termen, woorden van onbepaalde taal en woorden of zinnen die deel zijn gaan uitmaken van het jargon van de onmiddellijk omringende tekst.

Resultaat

 Voldoet: Geen van de technieken bij dit succescriterium is van toepassing.

Richtlijn 3.2: Voorspelbaar

Maak het uiterlijk en de bediening van webpagina's voorspelbaar.

niveau A

Succescriterium 3.2.1: Bij focus

Als een component de focus krijgt, dan veroorzaakt dat geen contextwijziging.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau A

Succescriterium 3.2.2: Bij input

Verandering van de instelling van een component van de gebruikersinterface veroorzaakt niet automatisch een contextwijziging tenzij de gebruiker geïnformeerd is over het gedrag vóór het gebruik van dit component.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.3: Consistente navigatie

Navigatiemechanismen, die op meerdere webpagina's binnen een verzameling webpagina's herhaald worden, komen elke keer dat ze worden herhaald in dezelfde relatieve volgorde voor, tenzij een verandering wordt geïnitieerd door de gebruiker.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.2.4: Consistente identificatie

Componenten die dezelfde functionaliteit hebben binnen een verzameling webpagina's worden consistent geïdentificeerd.

Resultaat

✓ Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Richtlijn 3.3: Assistentie bij invoer

Help gebruikers om fouten te vermijden en ze te verbeteren.

niveau A

Succescriterium 3.3.1: Fout identificatie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt, dan wordt het onderdeel waar de fout zit geïdentificeerd en de fout wordt tekstueel aan de gebruiker meegedeeld.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Het volgende is niet fout, maar kan wel verbeterd worden:

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij)) wordt de kleur van de knop "Volgende" gebruikt om aan te geven of alle verplichte velden wel of niet zijn ingevuld. Pas na het activeren van een van de selectievakjes werkt de knop en dat is zichtbaar door de blauwe kleur van die knop. Doordat het in alle vijf de vragen om één vraag per scherm gaat valt dit buiten de eisen van dit succescriterium. Het advies is om wel een tekstuele foutmelding te gebruiken als de knop "Volgende" geactiveerd wordt als deze grijs is, maar dat is dus niet verplicht om te voldoen.

niveau A

Succescriterium 3.3.2: Labels of instructies

Als de content gebruikersinvoer vereist, dan worden labels of instructies geleverd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA

Succescriterium 3.3.3: Foutsuggestie

Als een invoerfout automatisch ontdekt wordt en suggesties voor verbetering bekend zijn, dan worden de suggesties aan de gebruiker geleverd, tenzij dit de beveiliging of het doel van de content in gevaar zou brengen.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

niveau AA**Succescriterium 3.3.4: Foutpreventie (wettelijk, financieel, gegevens)**

Voor webpagina's die wettelijke verplichtingen of financiële transacties voor de gebruiker uitvoeren, die, door de gebruiker te beheren gegevens in gegevensopslagplaatsen verwijderen of wijzigen, of die antwoorden van de gebruiker verzenden, geldt ten minste één van de volgende zaken: verzendingen kunnen ongedaan gemaakt worden, de gegevens zijn te controleren of de gegevens kunnen worden bevestigd.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Principe 4: Robuust

Content moet voldoende robuust zijn om betrouwbaar geïnterpreteerd te kunnen worden door een breed scala van user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Richtlijn 4.1: Compatibel

Maximaliseer compatibiliteit met huidige en toekomstige user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

niveau A

Succescriterium 4.1.1: Parsen

In content die geïmplementeerd is met opmaaktalen hebben elementen volledige begin- en eindtags, zijn elementen genest volgens hun specificatie, bevatten elementen geen dubbele attributen en zijn alle ID's uniek, behalve waar de specificatie deze eigenschappen toelaat.

Resultaat

Voldoet: De onderzochte set pagina's voldoet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Opmerkingen

De bedoeling van dit succescriterium is om te garanderen dat browsers en hulpsoftware in staat is om de code van de website goed te interpreteren. Om dit succescriterium te testen wordt de paginabron gecontroleerd op problemen. Doordat de html-code op <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/home> door scripts (zoals JavaScript) wordt gegenereerd is die niet aanwezig in de paginabron. Het script is geen opmaaktaal en valt daarom buiten de eisen van dit succescriterium. De paginabron is gecontroleerd op parsefouten en voldoet.

niveau A

Succescriterium 4.1.2: Naam, rol, waarde

Voor alle componenten van de gebruikersinterface (inclusief, maar niet uitsluitend voor formulierelementen, links en door scripts gegenereerde componenten), kunnen de naam (name) en rol (role), door software bepaald worden; toestanden (states), eigenschappen (properties) en waarden (values) die door de gebruiker ingesteld kunnen worden kunnen door software bepaald worden; en kennisgeving van veranderingen in deze items is beschikbaar voor user agents, met inbegrip van hulptechnologieën.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij)) staat de radiogroup "Wat is uw situatie?". Binnen die groepering staat de kop "Wat is uw situatie?" en

daaronder staat een tweede radiogroup zonder naam met daarin de vier keuzerondjes met labels. In dit voorbeeld is vraag 1 gebruikt dit probleem komt voor bij alle vijf de vragen op deze pagina. Dit type probleem komt ook voor op andere pagina's zoals [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf)) bij de groep "Bedrag en motivatie".

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)) staat de knop "Anders..." Na activatie wordt de tekst "Lijst..." zichtbaar, maar dat is niet de naam van deze knop. Deze tekst is aanwezig als content in CSS. Die tekst geldt niet als naam van de knop. Na activatie heeft deze knop nu geen naam.

niveau AA

Succescriterium 4.1.3: Statusberichten

In content die is geïmplementeerd met opmaaktalen kunnen statusberichten door software bepaald worden met behulp van rol (role) of eigenschappen (properties), zodat hulptechnologieën de berichten aan de gebruiker kunnen presenteren zonder dat ze de focus krijgen.

Resultaat

Voldoet niet: De onderzochte set pagina's voldoet niet aan dit succescriterium.

Opmerkingen

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf)) komen mogelijk rode foutmeldingen in beeld als niet alle invoervelden juist zijn ingevuld. Bij het activeren van de knop "Volgende" blijft de focus op die knop staan en wordt er door hulpsoftware geen informatie aan de gebruiker gepresenteerd. Dat moet in dit geval wel gebeuren om aan die gebruikers duidelijk te maken dat er een of meer fouten in het formulier zitten. Het lijkt nu alsof de knop niet werkt, terwijl de activatie van deze knop de fout-status van het formulier zichtbaar maakt. Er zijn verschillende oplossingen mogelijk. Een hiervan is om de toetsenbordfocus te verplaatsen naar de eerste foutmelding zodat duidelijk is wat de status van deze pagina is. Een andere optie is om met behulp van WAI-ARIA ervoor te zorgen dat er een bericht wordt gepresenteerd zonder de focus van de knop "Volgende" af te halen. Beide zijn in dit geval geldige oplossingen, maar niet de enige oplossingen voor dit probleem. Hiernaast is het zo dat als de informatie op deze pagina correct wordt ingevuld er ook geen informatie wordt gepresenteerd aan de gebruiker. Die tweede situatie moet ook aangepast worden om te voldoen, voor bijvoorbeeld een blinde gebruiker is het nodig dat die weet dat nu de stap "Specificeren" actief is. Het gaat erom dat er bij activatie van een knop als "Volgende" hulpsoftware iets doet om duidelijk te maken wat er aan de hand is.

Deze situatie geldt ook voor andere pagina's zoals het activeren van de knop "Toevoegen" op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren)). Op deze pagina komt bij het verzenden van een leeg formulier de foutmelding "U moet uw aandelen specificeren voordat u verder kunt gaan" in beeld. Die foutmelding wordt op dit moment goed door hulpsoftware aan de gebruiker gepresenteerd als statusbericht.

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:persoon\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:persoon)) gaat het dan weer niet goed bij het activeren van de knop "Volgende" als niet alle velden juist zijn ingevuld.

Bij het activeren van de knop "Afdrukken" of "Akkoord" op [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:overzicht\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:overzicht)) wordt door de hulpsoftware wel informatie gepresenteerd. Andere oplossingen zoals het vernieuwen van de pagina (page reload) of het in beeld zetten van een pop-up kunnen ook gebruikt worden om aan te geven dat er iets veranderd is op de pagina. Het gebruik van de WAI-ARIA rollen "alert" en "status" moet helemaal goed gedaan worden om ervoor te zorgen dat hulpsoftware deze oppikt en daadwerkelijk presenteert. Helaas gaan de verschillende browsers hier op dit moment verschillend mee om wat een goed werkende implementatie van deze WAI-ARIA code erg complex maakt.

Op pagina [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf)) is role="status" gebruikt om in het vak "Geef aan waarom u denkt dat u benadeeld wordt" bij elke aanpassing aan te geven hoeveel tekens er nog resteren. De status van dit invoerveld hoeft alleen aan gegeven te worden als het maximaal aantal tekens overschreden wordt en op dat moment wordt er net geen statusbericht gepresenteerd, omdat de tekst "0 tekens resterend" niet veranderd op het moment dat een gebruiker probeert om een letter toe te voegen. Er worden hier nu 4094 overbodige statusberichten gegeven. Het eerste bericht maakt duidelijk dat er een beperking is van het aantal tekens en de melding dat er geen ruimte meer is zijn de enige twee die van belang zijn. Een oplossing is om alleen een foutmelding te presenteren als het maximum overschreden wordt en om gebruikers die de tekst onder het invoerveld niet 'zien' kan in het aria-label een tekst als "(maximaal 4096 tekens)" worden toegevoegd. De enige eis waar nu niet aan voldaan wordt is het geven van een statusbericht als het maximum tekens voor de eerste keer wordt overschreden.

Bijlage 1: Pagina's in de steekproef van het onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd op basis van een steekproef. De wijze waarop de steekproef is bepaald staat voorgeschreven in het evaluatiedocument WCAG-EM. Als een proces is meegenomen in het onderzoek staan ook alle procespagina's in de steekproef vermeld.

Zie: <https://www.digitoegankelijk.nl/aanpak/toegankelijkheidsonderzoek>.

Volledige steekproef

- <https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/home>
- [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:is-dit-voor-mij\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:is-dit-voor-mij))
- [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:teruggaaf\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:teruggaaf))
- [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:specificeren\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:specificeren))
- [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:persoon\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:persoon))
- [https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/\(content:overzicht\)](https://webforms.belastingdienst.nl/wtd/formulier/(content:overzicht))